
Katedra Teorii Literatury Uniwersytetu Łódzkiego.

Biuletyn Polonistyczny 3/7, 43-48

1960

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

IV. Zamierzenia na przyszłość

Po zamknięciu będących w toku przewodów doktorskich Katedra będzie zmierzać do habilitacji swych pracowników naukowych oraz etatowych pracowników IBL będących z nią w stałym kontakcie naukowym.

W długofalowym planie prac naukowo-badawczych Katedra nadal przewiduje przygotowanie cząstkowych syntez na temat dziejów prozy i wiersza polskiego oraz świadomości teoretycznoliterackiej w Polsce. Tematy prac habilitacyjnych będą profilowane z obydwu tych punktów widzenia. Syntezy powstawać będą na zasadzie pracy zespołowej przy bezpośrednim udziale obojga obecnych samodzielnych pracowników nauki.

Niezależnie od tego Katedra planuje realizację dalszych pomocy naukowych typu podręcznikowego i kompendialnego przeznaczonych dla asystentów prowadzących zajęcia z teorii literatury i poetyki oraz dla studentów filologii polskiej.

KATEDRA TEORII LITERATURY UNIWERSYTETU ŁÓDZKIEGO

Reaktywowana w 1958 r., współpracuje z Katedrą Literatury Polskiej, której kierownikiem jest prof. J. Dürr-Durski.

Katedra Teorii Literatury - kierownik prof. Stefania Skwarczyńska. Obejmuje ona zakłady:

1. Zakład Teorii Literatury - kierownik prof. Stefania Skwarczyńska,
adiunkt - Stanisław Kaszyński, obecnie na urlopie jako lektor w Belgradzie;
st. asystent - Jerzy Rozental;
asystent - Teresa Cieślińska.
2. Zakład Wiedzy o Filmie - p.o.kier.doc. Bolesław Lewicki,
asystent - Pola Wertowa.

Prace naukowe indywidualne

Prof. Stefania Skwarczyńska

I. Prace ogłoszone w latach 1958-1960

1. Lipski "Hermes" - lektura filomacka, "Pamiętnik Literacki" 1957, zesz. 4 i nadbitka.

2. Wzór literacki trioletów Zana zamieszczonych w "Duda-rzu" Mickiewicza, "Zeszyty Naukowe U.Ł." seria X, 1958.
3. Une lettre de Mickiewicz et certains documents inédits, "Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Łódź, vol.IX, 10, 1958.
4. Koncepcja sztuki teatralnej Etienne Souriau - "Dialog" III, nr 6 (26).
5. Rec.nauk.: "Helicon", revue internationale des problèmes généraux de la littérature, "Zagadnienia Rodzajów Literackich" I, 1958.
6. Red.nauk.: Jean Suberville, Théorie de l'art des genres littéraires, 1948. "Zagadnienia Rodzajów Literackich" I, 1958.
7. Rec.nauk.: Abbé C.Vincent, Théorie des genres littéraires, 1951, "Zagadnienia Rodzajów Literackich" I, 1958.
8. Leona Schillera trzy opracowania teatralne "Nieboskiej Komedii" w dziejach jej inscenizacji w Polsce, W-wa 1959.
9. U źródła nowatorskiego tematu "Nieboskiej Komedii", "Pamiętnik Teatralny" R.VIII, 1959 z.1-2-3 (29-30-31).
10. Łódzka "Nieboska Komedia", "Dialog" IV, 1959 nr 12 (44)
11. Struktura rodzajowa "Genezis z Ducha" Słowackiego i jej tradycja literacka, w Księżce zbiorowej "Juliusz Słowacki w sto pięćdziesięciolecie urodzin", W-wa 1959 i odbitka.
12. Mickiewicz a rewolucja frankfurcka w 1833 r. (O nowe oblicze Mickiewicza w latach 1832-33), "Zeszyty Naukowe U.Ł." seria I, z.13, Łódź 1959 i odbitka.
13. Rec.nauk: J.Fabre, Une question de terminologie littéraire: Paul et Virginie 1953. "Zagadnienia Rodzajów Literackich", II, 1(2).
14. Rec.nauk.: V. Klemperer, Delilles "Garten": ein Mosaikbild des 18 Jahrhunderts, 1954, "Zagadnienia Rodzajów Literackich" II, 1 (2).
15. Imaginacyjny opis Wieliczki w poemacie Erazma Darwina, "Życie Literackie", R.IX, nr 40 (402).
16. Głos w dyskusji, w Księżce zbiorowej: "Adam Mickiewicz 1855-1955", W-wa 1958.

17. Utwór literacki i jego dramatyczna adaptacja (na marginesie stosunku "Nieboskiej" do sceny). Państwowy Teatr Nowy (1959).
18. Łódź w dziejach scenicznych "Nieboskiej Komedii", tamże 1959.

I. Prace oddane do druku

1. T.Hollender, liryka i satyra, Wybór i opracowanie S. Skwarczyńska i B.Lewicki, Rozprawa wstępna: T.Hollender - S.Skwarczyńska, w Wydawnictwie Literackim w Krakowie.
2. Uwagi dyskusyjne na temat systematyki genologicznej (w przekł. niemieckim), do "Zagadnień Rodzajów Literackich" II, 2 (3).
3. Z literackiej historii Mickiewiczowskiego obrazu retorycznego: Kościół bez Boga, dla "Pamiętnika Literackiego" 1960 z.1.
4. Juliusz Kleiner jako metodolog i teoretyk literatury, dla Księgi Pamiątkowej (Lublin, KUL).
5. Profesor Kleiner w latach wojny światowej, tamże.
6. Zagadka wileńskiej inscenizacji "Komedii" w powiązaniu z "Niedokończonym Poematem" (1914 r.), dla Księgi pamiątkowej ku czci St. Pigonia.
7. Tadeusz Hollender, artykuł dla Słownika Biograficznego.
8. Pieśń poranna, artykuł dla Materiałów do Słownika Rodzajów Literackich ("Zagadnienia Rodzajów Literackich" III, 1 (4)).
9. T.Czapczyński (1884-1958), nekrolog, dla "Prac Polonistycznych" seria XVI.
10. Dwa głosy dyskusyjne dla Księgi referatów Sesji Naukowej IBL PAN 1958.

II. Prace w przygotowaniu

1. Pozapolska myśl metodologiczna w wypowiedziach jej przedstawicieli, t.1, wybór, opracowanie, rozprawa wstępna, dla Wydawnictwa Literackiego w Krakowie.
2. toż, t. 2 i 3.
3. Wstęp do nauki o literaturze t.3.

4. Stylizacja i jej miejsce w nauce o stylu (rozprawa).
5. Mickiewicz w latach 1832-1839 w świetle listów A. Jełowickiego do X. Chodkiewiczowej, rozprawa dla "Prac Polonistycznych" seria XVI.

Doc. Bolesław L e w i c k i

(równocześnie: profesor Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej i Filmowej w Łodzi)

I. Prace publikowane w r. 1959

1. "Gramatyka języka filmowego" - "Kwartalnik Filmowy" nr 33.
2. "Problematyka rodzajów i gatunków filmowych w sztuce filmowej" - "Zagadnienia Rodzajów Literackich" II, 2 (3).
3. Dział: "Film" w encyklopedii Iskier pt. "Kto - kiedy - dlaczego" t. II.
4. Przygotowanie edycji i przedmowa do zbiorowego wydania prac publicystycznych Jerzego Toeplitza (dla Wydawnictwa Artystyczno-Filmowego).
5. Wspólnie z prof. S. Skwarczyńską: przygotowanie edycji zbiorowego wydania poezji T. Hollendra (dla Wydawnictwa Literackiego).

II. Prace na rok 1960

1. "Wprowadzenie do wiedzy o filmie" - książka dla Wydawnictwa Artystyczno-Filmowego (na ukończeniu).
2. Studium o lwowskim teatrze Horzycy - dla "Pamiętnika Teatralnego".
3. Studium o Lwowie filmowym - do książki przygotowanej przez K. Kuryluka dla Czytelnika.
4. Przygotowanie pracy monograficznej: "Historia doktryn filmowych w Polsce" (zgłoszone w Wydawnictwie Artystyczno-Filmowym).

Adiunkt Stanisław K a s z y ń s k i

I. Prace ogłoszone w latach 195 -1960

1. "Aleksander Fredro na słowiańskim południu", "Pamiętnik Teatralny" 1958, zesz. 2.
2. "Bibliografia teatru łódzkiego" cz. 1, 1945-50", "Prace Polonistyczne" seria XIV, 1958.

3. "Kaliskie wakacje teatralne Wojciecha Bogusławskiego - 1800-1823) - rozważania nad repertuarem i widownią", "Zeszyty Naukowe U.Ł." s.1, zesz.13, Łódź 1959.
4. Rec. naukowa: "D.Živković, Teoria literatury", "Zagadnienia Rodzajów Literackich" II, 2 (3).
5. Teatr Nowy w Jugosławii, "Teatr" 1958 nr 13.
6. Polonica jugosłowiańska 1958, "Twórczość" 1959 nr 5.
7. Przekład z j.serbochorwackiego rozprawy D.Živkovića, Jugosłowiańska nauka o literaturze w okresie powojennym, "Zagadnienia Rodzajów Literackich" II, 1 (2).

II. Prace w druku lub gotowe do druku

1. Dzieje sceny kaliskiej (1800-1914) (monografia).
2. Bibliografia teatru łódzkiego cz.2 1950-1957 (wraz z K.Kaszyską), do "Prac Polonistycznych" seria XV.
3. Dzieje teatru kaliskiego, w druku w wydawnictwie "18 wieków Kalisza".
4. Materiały do dziejów teatru prowincjonalnego, do "Pamiętnika Teatralnego".
5. O sovremenom poljskom pozoriš'tu, artykuł w druku w Jugosławii.

II. Prace w przygotowaniu

1. Studia o teatrze jugosłowiańskim (mniej więcej 10 ark.),
2. Warsztat teatrologa, materiały w przygotowaniu.

St.asystent Jerzy R o z e n t a l

1. Szkic charakterystyki języka Aleksandra Fredry, cz.II, "Prace Polonistyczne" seria XIV, 1958 i odbitka.
2. Charakter i funkcja powtórzeń w "Legionie" Stanisława Wyspiańskiego, w druku w "Pracach Polonistycznych" seria XV.
3. Zagadnienia stylu Stanisława Wyspiańskiego (praca monograficzna).
4. Toż, Streszczenie do "Sprawozdań z czynności i posiedzeń Łódzkiego Towarzystwa Naukowego" (w druku).

Asystent Teresa C i e ś l i k o w s k a

1. William Saroyan, W-wa 1958, recenzja w "Odrze" 1958.

2. M.F. Guyard, La littérature comparée, Paris 1951, recenzja w "Zagadnieniach Rodzajów Literackich" t.II, 1 (2).
3. Poetyka tendencyjnej powieści pozytywizmu, w druku w "Pracach Polonistycznych" seria XV.
4. Toż, streszczenie do "Sprawozdań z czynności i posiedzeń Łódzkiego Towarzystwa Naukowego" (w druku).
5. P. Daix, Sept siècles de roman, Paris 1954, recenzja w druku w "Zagadnieniach Rodzajów Literackich", III, 1(4).
6. Przemiany krótkich form epickich w literaturze współczesnej, w przygotowaniu.
7. Twórczość T.Parnickiego (w przygotowaniu).

Asystent Pola W e r t o w a

Artykuły z zakresu genologii gatunków filmowych do "Zagadnień Rodzajów Literackich" (w przygotowaniu).

Wykłady monograficzne i seminaria

Prof. St.Skwarczyńska w br. akadem. prowadzi następujące wykłady monograficzne:

1. Rozwój sztuki dramatyczno-teatralnej i jej gatunków
2. Problematyka tzw. form podawczych.

Ponadto: seminarium magisterskie poświęcone problemom poetyki modernistycznej i współczesnej oraz konwersatorium z historii metodologii badań literackich.

W zakresie wiedzy o filmie doc. B.Lewicki prowadzi następujące wykłady monograficzne:

1. Wstęp do wiedzy o filmie oraz ćwiczenia z analizy dzieła filmowego.
2. Historia doktryn filmowych.

Katedra Teorii Literatury U.Ł. weźmie udział w zwoływanej wspólnie z Katedrą Teorii Literatury Uniwersytetu Warszawskiego konferencji młodej kadry teoretyków literatury jesienią br.